



SLOVENSKÁ INŠPEKCIA ŽIVOTNÉHO PROSTREDIA
Inšpektorát životného prostredia Žilina
Legionárska 5, 012 05 Žilina

Č.s. 9400-36700/75/2009/Mac

v Žiline dňa 12.11.2009

Zápis o výsledku objasňovania podnetu
P 46/2009

Slovenskej inšpekcii životného prostredia – Inšpektorátu životného prostredia Žilina, odboru inšpekcie ochrany prírody a krajiny (ďalej len „inšpekcia“) bol dňa 22.10.2009 prostredníctvom e-mailu doručený podnet obyvateľa obce Liptovské Sliache na prešetrenie „ošetrenia“ drevín v obci Liptovské Sliache, v miestnej časti Nižný Sliach pri kaplnke oproti miestnemu cintorínu. Podľa podávateľa podnetu malo dôjsť pracovníkmi verejnoprospešných prác obecného úradu opätovne k opílovaniu listnatých drevín v rozpore s ustanovením § 17 ods. 5 vyhlášky MŽP SR č. 24/2003 Z. z., ktorou sa vykonáva zákon č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „vyhláška“), podľa ktorého *sa rez živých konárov listnatých drevín s priemerom viac ako 5 cm vykonáva vo vegetačnom období od 1. apríla do 30. septembra, najmä v jeho prvej polovici, s výnimkou obdobia tvorby nových listov.* Inšpekcia na jar roku 2009 riešila podnet doručený od rovnakého podávateľa podnetu na poškodzovanie drevín v obci Liptovské Sliache ich opílovaním (P 09/2009 doručený inšpekcii dňa 23.03.2009), o ktorom bol vyhotovený zápis o výsledku objasňovania podnetu č. 5070-15283/75/2009/Mac zo dňa 12.05.2009. Aj napriek tomu, že opílenie listnatých drevín bolo v tomto prípade jednoznačne vykonané v rozpore s ustanovením § 17 ods. 5 vyhlášky, inšpekcia nepreukázala ich poškodenie v zmysle definície poškodzovania drevín ustanovenej v § 17 ods. 2 vyhlášky, za ktoré je možné právnickej osobe alebo podnikateľovi uložiť sankciu v správnom konaní. Podávateľ podnetu sa na základe uvedeného domnieva, že s výnimkou vyhynutia drevín po ich opílení je takmer nemožné dokázať poškodenie drevín opílením, preto v tomto prípade podal „*podnet na prešetrenie uvedenej akcie na základe ustanovenia § 47 ods. 2 na odôvodnenosť vydania rozhodnutia na opílenie uvedených drevín, a žiadam o riešenie, aby obec svojvoľne nemohla rozhodovať v rámci kompetencií, ktoré jej neprislúchajú, pretože sa jedná o opakované porušovanie uvedeného zákona, na ktoré bol upozornený Vašou inšpekciou aj starosta obce*“. Opílenie drevín z podnetu P 09/2009 bolo vykonané na základe rozhodnutia Obce Liptovské Sliache č. 85/2009 zo dňa 09.02.2009. V zmysle ustanovenia § 47 ods. 2 zákona č. 543/2002 Z. z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“) možno rozhodnutím uložiť vykonanie nevyhnutných opatrení vlastníčkovi (správcovi, nájomcovi) pozemku len v prípade poškodenia alebo pri výskyte nákazy dreveniny chorobami. Nakoľko predmetné dreveniny nejavili pred ich orezaním známky poškodenia alebo nákazy chorobami, nebol dôvod na vydanie tohto rozhodnutia. Inšpekcia v rámci objasňovania podnetu P 09/2009 skonštatovala, že predmetné rozhodnutie v časti o opílení drevín nebolo vydané v súlade so zákonom, na čo bol v rámci objasňovania podnetu upozornený aj starosta obce Liptovské Sliache.

Vzhľadom na nutnosť objasniť, či opílením drevín v okolí kaplnky v miestnej časti Nižný Sliač došlo k porušeniu zákona a v záujme stanoviť ďalší postup vo veci, zvolala inšpekcia v zmysle ustanovenia § 71 ods. 11 a ods. 12 zákona ústne rokovanie na Obecnom úrade v Liptovských Sliačoch spojené s miestnou obhliadkou, ktorého sa dňa 27.10.2009 zúčastnil starosta Obce Liptovské Sliače a prednosta Obecného úradu v Liptovských Sliačoch.

Po oboznámení sa s podnetom podávateľa podnetu podali prítomní na rokovaní k predmetu objasňovania svoje vysvetlenie zhrnuté v zápise o podaní vysvetlenia č. 9400-34370/75/2009/Mac zo dňa 27.10.2009. Z vyjadrení prítomných na objasňovaní a z predložených dokumentov vyplynuli nasledujúce skutočnosti:

Rímskokatolícka cirkev - Farnosť Liptovské Sliače so sídlom Námestie Jozefa Kútnika, Šmálova 626/2, Liptovské Sliače listom zo dňa 20.09.2009 doručeným Obecnému úradu Liptovské Sliače dňa 23.09.2009 požiadala Obec Liptovské Sliače o výrub drevín rastúcich v okolí kaplnky Sv. Jána Nepomuckého v Nižnom Sliači. Dôvodom pre výrub drevín mal byť v zmysle podanej žiadosti *havarijný stav tohto objektu, čo spôsobili práve tieto dreviny tým, že svojimi korunami poškodzujú strechu, následkom čoho opadáva strešná krytina a do kaplnky zateká voda*. Išlo o štyri lipy rastúce na parcele č. 1895 v k. ú. Liptovské Sliače. Nakoľko Obec Liptovské Sliače, ako príslušný orgán ochrany prírody vo veciach ochrany drevín v rozsahu ustanovenom v zákone chcela predmetné dreviny v lokalite zachovať, pristúpila po dohode so žiadateľom o výrub drevín k ich opíleniu. Podľa vyjadrenia zástupcov Obce Liptovské Sliače došlo k opíleniu dvoch drevín rastúcich za kaplnkou v posledný septembrový týždeň roku 2009. Po ich opílení musela Obec presunúť svojich pracovníkov z dôvodu havarijného stavu Základnej školy v Liptovských Sliačoch do týchto priestorov. K opíleniu zvyšných dvoch drevín došlo podľa vyjadrenia zástupcov Obce v čase uvedenom v podnete, teda dňa 21.10.2009. Obec pristúpila k opíleniu drevín aj napriek tomu, že už bolo po termíne vymedzenom v § 17 ods. 5 vyhlášky na rez živých konárov listnatých drevín s priemerom viac ako 5 cm, a to z dôvodu, že koruna drevín predstavovala riziko pre kaplnku i elektrické vedenie, ktoré vedie korunou drevín.

Inšpekcia za účasti zástupcu Obce Liptovské Sliače vykonala miestnu obhliadku predmetnej lokality, z ktorej bola vyhotovená fotodokumentácia. Orezaním drevín došlo rovnako ako pri drevinách, ktoré boli predmetom objasňovania podnetu P 09/2009 k odstráneniu veľmi hrubých (konár s priemerom na báze väčším ako 10 cm) a hrubých (konár s priemerom na báze od 5 do 10 cm) konárov. Vplyvom tohto zásahu sa však nepredpokladá ich odumretie, čo sa potvrdilo nielen pri drevinách z predchádzajúceho podnetu podávateľa podnetu, ale i pri riešení podobných podnetov inšpekciou v minulosti. Opílenie dvoch drevín bolo realizované v rozpore s ustanoveniami § 17 ods. 5 vyhlášky, no nakoľko samotné porušenie tohto ustanovenia vyhlášky nezakladá skutkovú podstatu iného správneho deliktu, muselo by dôjsť po ich opílení aj k poškodeniu drevín.

Poškodzovanie drevín je definované v § 17 ods. 2 vyhlášky a rozumie sa ním *každé konanie alebo opomenutie konania, ktoré môže bezprostredne alebo následne podstatne a trvalo znížiť ekologické a estetické funkcie drevín alebo zapríčiniť ich odumretie*.

Vzhľadom k dobrej regeneračnej schopnosti si dreviny vytvorením sekundárnych korún budú v budúcnosti i naďalej plniť svoje funkcie, teda nie je jednoznačne preukázané trvalé zníženie ekologických a estetických funkcií opílených drevín. V tejto súvislosti môže inšpekcia opätovne len konštatovať, že nešlo o poškodzovanie drevín v zmysle definície ustanovenej v § 17 ods. 2 vyhlášky. Obec opílením predmetných drevín dočasne znížila ich ekologické a estetické funkcie, no súčasne tým predišla ich neodôvodnenému výrubu, čo je jednou z úloh orgánu ochrany prírody zabezpečujúcich ochranu drevín (§ 17 ods. 1 vyhlášky).

Správca pozemku, na ktorom dreviny rastú (Farnosť Liptovské Sliache), požiadal v zmysle ustanovenia § 47 ods. 3 zákona príslušný orgán ochrany prírody o súhlas na výrub drevín. Súčasne sa však na neho vzťahuje povinnosť podľa § 47 ods. 2 zákona – povinnosť vlastníka (správcu, nájomcu) pozemku, na ktorom sa nachádza drevina, sa o ňu starať, najmä ju ošetrovať a udržiavať. Nakoľko neboli dreviny poškodené a nejavili ani známky nákazy, príslušný orgán ochrany prírody nerozhodoval o uložení opatrení na ich ozdravenie podľa § 47 ods. 2 zákona, teda opílením drevín, ktorým sa predišlo ich neodôvodnenému výrubu, nebol nijako dotknutý § 47 ods. 2 zákona, na ktorý sa odvoláva v podnete jeho podávateľ.

Inšpekcia je v zmysle § 66 zákona orgánom štátneho dozoru, ktorého prostredníctvom Ministerstvo životného prostredia SR vykonáva štátny dozor, ukladá sankcie podľa zákona, či nariaďuje potrebné nápravné opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov, no do výkonu štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obcami nemá právo zasahovať. Výkon štátnej správy starostlivosti o životné prostredie uskutočňovanej obcami kontroluje príslušný obvodný úrad životného prostredia, ktorý súčasne upozorňuje obce na nedostatky, ktoré zistí v ich činnosti či poskytuje obciam odbornú pomoc pri aplikácii právnych predpisov, podľa ktorých obec plní úlohy štátnej správy starostlivosti o životné prostredie (§ 5 ods. 3 zákona č. 525/2003 Z. z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

Na základe uvedených skutočností a vzhľadom k obsahu podnetu, v ktorom žiada jeho podávateľ riešiť aj činnosť obce, ako orgánu ochrany prírody vo veciach ochrany drevín, postúpi inšpekcia podnet spolu s výsledkom objasňovania oboch podnetov príslušnému obvodnému úradu životného prostredia, ktorý v rámci svojich kompetencií je oprávnený usmerňovať činnosť obcí pri výkone štátnej správy starostlivosti o životné prostredie.

Zápis vypracoval: Ing. Machara Dušan, inšpektor